

Lazurca Emilia,
e-mail: lazurcaemilia@yahoo.com
Școala Gimnazială Nr.1 Tulucești, jud. Galați

Elevii de astăzi nu mai sunt elevii de ieri, dar nici lumea nu mai e la fel!

Rezumat: *Dintotdeauna, oamenii se autodefinesc și îi evaluează pe alții folosind comparația socială. Încă de la o vârstă fragedă, din copilărie, învățăm să folosim comparația socială, iar acest lucru se întâmplă pentru că așa fac adulții din preajma noastră. Am remarcat că, deseori, unui copil i se spune că este diferit decât altul: mai frumos sau mai puțin frumos, mai deștept sau mai puțin deștept, mai înalt sau mai scund, mai liniștit sau mai obraznic, mai răbdător sau mai puțin răbdător. Ca urmare a acestor comparații, oamenii se definesc și își structurează personalitatea.*

Cuvinte cheie: *elevi, evoluție, societate, școală;*

Am observat, din păcate, prin prisma profesiei, că părinții și profesorii folosesc în exces comparația socială. Nu de puține ori am ascultat păreri privitoare la copiii de astăzi prin compararea acestora cu cei de altădată. Este firesc să-i comparăm, dar noi, adulții, putem face asta pentru că avem vârsta necesară și o bogată experiență legată de istoria pe care am trăit-o. Această comparație este în defavoarea adolescenților cărora li se reproșează că nu sunt cum ar trebui să fie, adică în felul în care au fost adulții de astăzi. Mă tem ca dacă am fi trăit în aceleași condiții, noi, adulții am fi fost ca ei.

Profesorii și părinții, adulții în general, își manifestă nemulțumirea față de generațiile actuale, nemulțumire cauzată de comportamentul lipsit de etică, vocabularul sărac și adesea vulgar, lipsa de modestie sau viața lor prea grăbită. Însă, este foarte ușor să-i judeci pe alții. Ar fi indicat să creăm o punte între generații, nu o prăpastie, iar dacă totuși prăpastia există, să încercăm măcar să o reducem. Să nu uităm că de cele mai multe ori, copiii de astăzi sunt ținte ale unor oferte ale pieței de consum. Poate ar trebui să facem ceva în acest sens, să oferim înțelegere, răbdare și repere clare tinerilor care manifestă interes doar pentru internet, distracție, celebritate și bani. Este adevărat că industria noilor tehnologii, permanent perfecționate și din ce în ce mai sofisticate, fac parte din rutina cotidiană. Cu siguranță, expunerea prelungită la tehnologie reprezintă o cauză a deficitului de atenție și a altor probleme legate de psihicul uman.

În privința jocurilor, lucrurile sunt clare. Copiii de astăzi se joacă altfel, aceștia preferând jocurile electronice. Jocurile de altădată au fost, în general, abandonate, doar câteva supraviețuind trecerii timpului.

Consider că poate exista o comunicare firească și prietenoasă între cei care educă și cei cărora li se adresează mesajele educaționale. O astfel de comunicare ar trebui să apară între profesori, diriginți și elevi. Dacă am trece peste prejudecăți și am deveni mai cooperanți, am avea mai mult de câștigat. Adulții se adresează copiilor în termeni de responsabilitate și solicitare ceea ce duce la faptul că aceștia se simt mereu criticați și au senzația că se află într-o permanentă lupă, iar ei doresc, din contră, mai multă înțelegere, mai multă considerație. Părinții observă că nu mai sunt ascultați, profesorii sunt dezamăgiți la rândul lor, iar copiii își pierd încrederea în cei din jurul lor. Dacă am dirija aceste relații către apropiere și colaborare, antipatia și ostilitatea ar dispărea.

Școala este o instituție socială, un loc în care grupuri de elevi din medii sociale diferite se întâlnesc. Școala nu mai este un spațiu închis pentru că preia o parte dintre problemele și tensiunile sociale. Admitem că școala ar trebui să fie un loc sigur, dar observăm că nu putem neglija prezența violenței în școli, dar acest fenomen ar trebui să fie unul întâmplător, sporadic și nu specific școlii. Comportamentele agresive și incidența violenței sunt vizibile în viața cotidiană, fiind mediatizate frecvent. Nu îmi place să recunosc faptul că uneori școala este locul unde copiii și adolescenții cu potențial violent își găsesc locul confortabil în care să-și trăiască furia, nemulțumirea, impulsivitatea necontrolată, intimitând pe cei mici sau pe profesori, adesea terorizând în numele unei puteri pe care și-o arogă. Această disfuncționalitate apare din felul în care funcționează societatea astăzi-slăbirea sau absența autorității, democratizarea relațiilor interpersonale, împărțirea în bogați și săraci a societății, dificultatea de a găsi în realitate armonia socială. Pentru a diminua aceste probleme, pot fi derulate în cadrul școlii o serie de proiecte și programe realizate cu ajutorul copiilor, căci prin implicarea acestora situațiile tensionate pot dispărea cu adevărat. Elevii trebuie plasați într-o ipostază activă ce le va permite înțelegerea situațiilor și luarea unor decizii care să faciliteze un climat pozitiv.

Consider că la începutul secolului al XX-lea, în România, mulți aveau o educație aleasă. Mă refer la faptul că oamenii dețineau știința de a te comporta în societate, chiar dacă nu toți frecventau școala și nu aveau știință multă de carte. Astăzi, deși toată lumea este școlarizată, puțini sunt aceia care au rezultate mulțumitoare și dovedesc o educație serioasă și ceea ce pare grav la elevii de astăzi este fixarea idealului în partea materială și într-un imediat de prost gust. Este adevărat că nici unii profesori nu sunt cum ar trebui-bine pregătiți științific, cu un comportament adecvat, cu un limbaj corect, nuanțat și elegant și chiar cu o civilizație spirituală profundă. Cu siguranță avem nevoie de un sistem de învățământ bine organizat, mai ales pe latura practică, de așa-numitele școli profesionale, deoarece lipsa șansei de a căpăta o angajare la sfârșitul studiilor îi lasă pe majoritatea cu un gust amar.

În altă ordine de idei, m-am gândit de ce atât de mulți elevi nu promovează examenul de bacalaureat. Eu cred că se întâmplă acest lucru din cauză că aceștia nu au fost corect îndrumați, nici de familii, nici de profesori, pentru că ei ar fi putut urma onorabil o școală de meserii sau de arte și meserii. Este nedrept față de aceștia. Să nu mai vorbim de faptul că numărul elevilor care citesc din plăcere a scăzut odată cu evoluția tehnologiei. Activitățile preferate ale adolescenților din ziua de azi sunt să iasă în oraș cu prietenii, să folosească excesiv telefonul mobil, să se joace la calculator și să utilizeze site-urile de socializare, folosind tot timpul liber, poate chiar și pe cel în care ar trebui să se pregătească pentru orele de la școală. Telefoanele fac un rău imens în școală, mai mult de jumătate din atenția lor se duce pe telefon în timpul orelor. Integrarea tehnologiei în învățare înseamnă cu totul altceva decât a-i lăsa pe elevi cu telefoane mobile sau a le da tablete. De altfel, în multe țări din Europa copiii nu au voie cu telefonul în timpul orelor. Din păcate ei nu înțeleg că nu învață pentru profesor, pentru școală, ci pentru ei înșiși. Mi-aș dori să realizeze cât mai mulți dintre ei, măcar pe viitor, că școala le este necesară pentru a le dezvolta capacitățile mentale, pentru a le forma o gândire practică și logică ce îi vor ajuta să se integreze în societate și să își găsească un loc de muncă. Din păcate, avem elevi cu potențial, dar îi exploatăm prost, iar cauzele trebuie căutate mai adânc în sistemul de învățământ.

Trăim o perioadă cu mari provocări pentru că dezinteresul pentru școală al elevilor și permanenta transformare a lumii ne cer să ne reorientăm, să schimbăm modul de abordare, să ne readaptăm. Educația este foarte importantă și nu este legată strict de orele de la școală, ci și de activitățile extracurriculare și de îndrumările primite în familie.

Școala și celelalte medii în care se învârte elevul trebuie să-l învețe să comunice, să-și dezvolte cultura generală, să se integreze, să înțeleagă în mod corect libertatea de exprimare pentru a putea face cinste lui și țării în care s-a format.

Cum acele ceasornicului se învârtesc într-un singur sens, **elevul din trecut** a devenit istorie. Istoria **elevului din prezent** se scrie sub ochii noștri și de aceea suntem responsabili pentru **elevii din viitor**.

Bibliografie:

Goleman, Daniel, *Inteligența socială*, Editura Curtea Veche, București, 2018

Popescu, Adina, *Ghidul adolescentului*, Editura Punct, București, 2005

Efectele Globalizării asupra educației

Rezumat: *Globalizarea este astăzi un fenomen incontestabil, care afectează profund sistemele statelor. In sensul său actual, termenul globalizare s-a ivit din constientizarea faptului că lumea se află într-un proces prin intermediul căruia va deveni un fel de „sat global” sau, cel puțin, un singur sistem economic, socio-politic și cultural. Prin urmare, implicațiile fenomenului pentru domeniul educației sunt serioase și incontestabile.*

Cuvinte cheie: *educație, globalizare, școală, învățământ, elevi;*

O parte dintre cercetările întreprinse asupra implicațiilor fenomenului globalist în educație încearcă să demonstreze că însuși fundamentul acesteia este zguduit din temelii. Sunt teorii, precum este aceea a lui J. Donald, care afirmă că globalizarea economică și revoluția informațională au schimbat radical natura procesului de predare-învățare, promovând dezinstituționalizarea acestuia. Diversificarea și fragmentarea, specifice societăților globale, ar duce la anularea idealurilor educaționale naționale, care vor fi limitate la a răspunde cerințelor economice în condițiile competiției globale. Rețelele virtuale de învățare, concurente cu educația tradițională, ar putea duce la transformarea radicală a școlii, reducând activitatea acesteia la certificarea competențelor individuale.

Un efect evident al globalizării l-a reprezentat tendința de internaționalizare a educației, transpusă în mobilitatea elevilor, a studenților și cadrelor didactice (prin programele Uniunii Europene - Erasmus, Lingua, Petra, Comett, Tempus, Alpha, Comenius, Leonardo), precum și în tendința decidenților de a împrumuta modele de reformă educațională, care sunt, astăzi, o realitate incontestabilă.

Dimensiunea internațională a curriculum-ului a fost încurajată în numeroase state. Uniunea Europeană a stimulat cooperarea în domeniile cercetării educaționale și bilingvismul, ca răspuns la exigențele lumii contemporane.

Schimbările de opinie între decidenții educaționali au fost sistematic susținute de organizații internaționale precum OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development), CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training), UNESCO (United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation), WB (World Bank). Reformele educaționale din întreaga lume sunt asistate de experți străini, care aduc în discuție experiențele naționale în domeniul educațional. Sistemul standardelor educaționale pare a se generaliza tocmai ca efect al schimbului de opinii dintre specialiști și ca urmare a descentralizării curriculare, coroborate cu nevoia de control asupra performanțelor actorilor educaționali.

Tehnologiile informaționale și comunicaționale (e-mailul, internetul, videoconferințele) au creat alternativa plauzibilă a e-learningului. Tehnologia informațională creează posibilitatea ca studiile superioare și uneori cele liceale să fie independente de contextul spațio-

temporal. Modelele de educație la distanță câștigă popularitate, mai ales în rândul studenților non-tradiționali (care vor să evite determinismul spațio-temporal) și a celor care fac studii concomitent cu implicarea în activitatea profesională.

Pericolul dezinstituționalizării, cel puțin la nivelul școlii elementare, este totuși o exagerare, ca și ipoteza înlocuirii totale a profesorului de învățarea asistată pe calculator și software-ul educațional sau a înlocuirii școlii tradiționale cu cea virtuală. Deprinderile elementare de muncă intelectuală trebuie dobândite și aici rolul unui profesor bun este incontestabil.

Susținerea instituțiilor educaționale de către organizații profesionale sau non-guvernamentale este o tradiție în întreaga lume, iar investirea părinților cu posibilitatea și puterea de a alege parcursul educațional al copiilor este firească în multe state. Oportunitățile de școlarizare sunt însă din ce în ce mai diverse, prin privatizarea educației publice. Statele care permit școlarizarea în sistem privat, condiționează acreditarea instituțiilor prin respectarea finalităților educației specifice, a curriculum-ului național și a standardelor, dezvoltând în același timp un sistem perfectibil de control și supraveghere a acestora. Multe școli își asumă responsabilitatea obținerii unor fonduri extrabugetare, cu scopul de a-și îmbunătăți calitatea dotărilor cu echipamente și de a facilita formarea continuă a cadrelor didactice. Școala/universitatea antreprenorială funcționează în unele state ca răspuns la formulele de finanțare implemetate de guvernele naționale. Aceste evoluții sunt asociate frecvent cu procesul de descentralizare decizională și financiară a sistemelor educaționale, precum și cu autonomia acestora.

Organizațiile internaționale promovează politicile educaționale transnaționale, incluzând în agendele lor preocupări privind dimensiunile internaționale/globale ale educației. Politicile acestora depind în mare măsură de resursele financiare pe care le pun la dispoziția decidenților și practicienilor în domeniul educației, precum și de proveniența acestora. Sunt organizații precum UNICEF, care supraviețuiește prin fonduri guvernamentale și donații private, inițiind campanii pentru apărarea drepturilor copiilor (raportul anual *The State of World's Children*); UNESCO, organizație care promovează valori democratice, contribuind la pacea și securitatea lumii, militând la colaborarea între națiuni în domeniile educației, științei, culturii, justiției și susținând drepturile omului liber, indiferent de rasă, gen, limbă sau religie (Raportul despre educația secolului XXI, elaborat sub conducerea lui Jacques Delors, 1996); Banca Mondială – organizație interguvernamentală și agenție specializată a ONU, cu statut special în rândurile celor care finanțează reformele educaționale și care promovează internaționalizarea educațională (primul raport, din 1995 s-a numit *Policies and Strategies for Education: A World Bank Review*). În sfera educației, Banca Mondială susține descentralizarea decizională și financiară în sistemele educaționale, oferind împrumuturi, dar are în vedere și protejarea grupurilor dezavantajate. Controlul parental și comunitar asupra calității educației constituie factorii-cheie ai descentralizării, ca și creșterea responsabilității actorilor educaționali. „Prioritățile educaționale trebuie stabilite în raport cu rezultatele analizei economice, cu standardele propuse și cu performanțele educaționale stabilite în urma evaluării.”

Creșterea schimburilor educaționale, internaționalizarea curriculum-ului, schimbările produse sub impactul sporit al tehnologiilor informaționale și comunicaționale sunt realități

incontestabile ale lumii contemporane, pe care le oferim ca argumente în sprijinul afirmației că fenomenul globalizării este o realitate mondială. Se dezvoltă noi instrumente de educație, apar produse educative noi, de la metodologii până la programe destinate formării unor comportamente, prin lărgirea câmpului de cunoaștere a participantului în program, după modelul activităților desfășurate cu angajații marilor firme. Se dezvoltă în școli programe de protecție a mediului natural și social, de formare de lideri, de dezvoltare a calității antreprenoriale, care presupun în primul rând atitudini noi: lupta împotriva discriminării, acceptarea multiculturalismului, schimbul intercultural, respectarea drepturilor fiecăruia la existență și împlinire profesională. Elevii vor învăța să învețe, să găsească informațiile necesare, să utilizeze mijloacele moderne de investigare a informației, să proiecteze un traseu propriu de carieră încă din perioada școlii. Profesorul nu va mai fi pregătit în spirit enciclopedist, pentru că important nu este volumul cunoștințelor de transmis, ci modul în care acesta își ghidează elevii către înțelegerea unor metodologii de investigare proprii, către scopul care corespunde nevoilor și aspirațiilor individuale. Rolul profesorului va fi hotărâtor pe linia formării gândirii critice, laterale, complexe, analitice, pe care elevii o vor folosi pe toată durata vieții. De fapt, metodele de învățare, de predare și de evaluare în cazul învățării pe tot parcursul vieții propun un model diferit față de cel tradițional, în care rolurile actorilor principali - profesori și elevi - au fost regândite.

Educația are rol fundamental în dezvoltarea individului și a societății, fiind „unul dintre principalele mijloace disponibile pentru a cultiva o formă de dezvoltare umană mai adâncă și mai armonioasă” și nu „un remediu miraculos sau o formulă magică ce ar permite deschiderea porților spre o lume în care toate idealurile să poată fi atinse.”

Lumea în care în prezent trăim poate fi definită ca o arenă globală, o planetă din ce în ce mai aglomerată, care se confruntă cu o reală problemă – a creșterii demografice și implicit a creșterii numărului de tineri, ceea ce înseamnă și sisteme educaționale care să poată să-i susțină și să răspundă nevoilor lor. Politicile educaționale trebuie să reflecte responsabilitatea construirii unei lumi fundamentate într-o mai mare măsură pe sprijinul reciproc. Marginalizarea, excluderea, necunoașterea regulilor democrației și lipsa educației civice sunt factori care pot genera prăpastia dintre o minoritate de oameni capabili să-și găsească un drum de succes și o majoritate care se simte manipulată de evenimente. Oferind tuturor acces la cunoaștere, educația are sarcina de a-i ajuta pe oameni să înțeleagă lumea și să-i înțeleagă pe ceilalți.

Bibliografie:

Popa, Nicoleta Laura, Educație și globalizare. Realitate sau speculație?, în „Analele Științifice ale Universității «Al. I. Cuza»” Iași, 2001-2002

Policies and Strategies for Education: a World Bank Review, 1995

Lifelong Learning in the Global Knowledge Society: Challenges for Developing Countries, A World Bank Report

Delors, Jacques(coord.), Comoara lăuntrică, Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI, Iași, 2000

www.worldbank.org

Rolul educației în construirea identității elevilor

Școala joacă rolul de sprijin, în definirea personalității elevilor. În cadrul acesteia, ei au posibilitatea de a face alegeri, de a le justifica, de a evalua consecințele, ei devin conștienți de valorile care îi influențează. La conturarea identității elevilor contribuie și activitățile extrașcolare prin înțelegerea reacțiilor din anumite activități. Interacțiunile elevului cu mediul sunt necesare, deoarece acestea favorizează dezvoltarea identității copilului. Deosebiriile dintre elevi pot fi calitative, sesizând natura și caracteristicile unor trăsături ale copilului, ori cantitative, sesizând gradul de dezvoltare a unor trăsături sau capacități. În funcție de aceste capacități, se impune abordarea metodelor folosite și ritmului de lucru (Neamț, 2011).

Competențele sociale/personale sunt asociate cu dezvoltarea și afirmarea identității personale și sociale a elevilor. Ele se concentrează atât pe nivelul cognitiv, cât și pe cel socioafectiv al învățării. Pun accent pe cooperarea dintre persoane, respectarea valorilor și respectării celorlalți. Implică atitudini, precum: deschiderea, adaptabilitatea, angajamentul și ajutorul reciproc

Construirea unei identități este un proces îndelungat care începe încă din copilărie. Treptat, copiii devin conștienți de poziția pe care o dețin în cadrul familiei și apoi în societate. În funcție de mediul în care cresc, ei se dezvoltă în feluri diferite, își recunosc propriile valori și ajung să accepte diferențele, fiind deschiși la diversitate.

La începutul școlii primare, elevii învață să facă conexiuni între sentimentele, reacțiile, reflecțiile, percepțiile lor și a altor persoane. Ei își prezintă intențiile lor prin acțiuni în concordanță cu valorile comunității din care provin. Școlarii mici înțeleg că acțiunile și atitudinile lor provoacă reacții din partea altor persoane dar și că pot fi influențați și influența. Tot în această perioadă, ei sunt capabili să recunoască sarcinile care le plac, dar și cele mai puțin plăcute. Spre sfârșitul școlii primare, elevii înțeleg conexiunile dintre reacții, valori, percepții, sentimente și gânduri. Ei pot identifica motivația care le influențează gândirea, comportamentul și limbajul. Școlarii adoptă anumite modele și le resping pe altele, își justifică alegerile și sunt conștienți că sunt responsabili pentru acțiunile lor. Interesele lor devin mai diversificate și sunt curioși de tot mai multe lucruri.

Fără prea mari eforturi, școala este un puternic agent de socializare, deoarece un număr mare de elevi, de diferite vârste, intră în contact în acest context. Însă, rolul școlii este de a spori socializarea spontană, deliberată. Scopul acesteia este de a dezvolta la elevi competența socială care antrenează valori, precum auto-afirmarea, respectul față de alții, nonviolența, respectarea sentimentelor celorlalți, acceptarea diversității. Școala este cadrul ideal pentru a învăța elevii să trăiască împreună, pe baza unui set de valori. Tot aici, aceștia se familiarizează cu lucrul în echipă, se dezvoltă competențele ce presupun confruntarea diferitelor puncte de vedere și a conștientizării importanței apartenenței la un grup. La începutul școlii primare, școlarii mici sunt capabili să lucreze în structuri de cooperare simple. Ei respectă planul propus, comunică ideile lor, întrebă și descoperă noi informații. Sunt receptivi la ideile altora și se adaptează în funcție de acestea. Ei pot identifica persoanele sociabile și pe cele retrase. Când mai cresc, elevii ajung să propună planuri simple, reguli de conduită și să respecte anumite cerințe venite din partea altor persoane. Observă comportamentele care contribuie la armonia relațiilor interpersonale și care nu, sunt conștienți că ei transmit mesaje non-verbale și pot înțelege impactul lor asupra altora. Ei îi ajută pe alții și apreciază ajutorul care îl primesc, astfel încep să cunoască avantajele lucrului în echipă.

Spre sfârșitul școlii primare, elevii pot realiza proiecte în echipă, își organizează singuri sarcinile în cadrul grupului și propun diferite moduri de funcționare pentru munca împreună. Conștientizează faptul că depind de ceilalți membri ai echipei, ascultă opinia fiecărui coleg și apoi formulează o idee comună (Quebec Education Program, 2001).

Socializarea se dezvoltă și în afara cadrului școlar: în teatre, la dans, la ateliere practice, sporturi de echipă, unde ar fi imposibil să lucrezi de unul singur. Calitatea muncii extrașcolare contribuie la dezvoltarea socializării dar și a personalității celui implicat. În cadrul acestor activități, participanții sunt într-o stare activă, ce se realizează prin: dialoguri simple sau complexe, schimburi de idei, discuții în contradictoriu

În ansamblul activităților extrașcolare, tabăra de elevi apare ca o formă de sinteză a tuturor celorlalte activități. Aceasta are avantajul continuității în timp, a modalității profunde de desfășurare a învățării, fără constrângeri și a socializării între elevi de diferite vârste, tipologii, personalități (Neamț, 2011).

Prin detalierea tipurilor de competențe cross-curriculare, se poate remarca importanța acestora în procesul instructiv educativ, dar și în viața personală și socială a elevului. Acestea sunt necesare în rezolvarea, analiza, explicarea unor situații complexe, practice dar și în formarea personalității școlarului mic, ele contribuind la obținerea performanței dorite atât de elev, cât și de cadrul didactic.

Bibliografie:

1. *** Ministère de l'Éducation, (2001), *Quebec Education Program*;
2. Neamț, P. (2011), *Eficiența activităților extracurriculare în formarea personalității școlarului mic*, Arad: Editura Gutenberg Univers;

Milea Mihaela Daniela
e-mail: danamilea94@gmail.com
Școala Gimnazială Nr. 3 Popești-Leordeni

Educația în era digitalizării

Rezumat: În ultima perioadă s-a resimțit acut nevoia de interacțiune online și de utilizare a platformelor digitale de învățare. Profilul elevului modern a impus necesitatea unei alte abordări a procesului instructiv-educativ. Astfel, cadrele didactice au fost nevoite să se adapteze rapid schimbărilor impuse de învățarea online.

Cuvinte cheie: educație, era digitală, nativ digital, elev, tehnologie, alfabetizare tehnologică

Contextul actual, marcat de criza pandemică, a scos la iveală nevoi ce mocneau demult în vatra educației autohtone: dotarea instituțiilor de învățământ, a cadrelor didactice și a elevilor cu dispozitive de comunicare conectate la internet, accesul cadrelor didactice la programe de formare continuă în domeniul utilizării tehnologiilor informatice și a platformelor de predare online și, nu în ultimul rând, educarea elevilor în spiritul folosirii responsabile a resurselor digitale.

Calitatea actului instructiv-educativ depinde de modul în care actorii implicați înțeleg să se adapteze vremurilor. Nu poți avea pretenția calității în educație fără să ții seama de așteptările beneficiarilor direcți și indirecti ai acesteia - elevii, părinții, societatea în ansamblul său.

Elevul actual aparține generației *nativilor digitali*, apărută după anii '80, fiind născut într-un mediu puternic tehnologizat. În plan cognitiv, *nativul digital* este receptiv la activități multi-tasking, are o atenție distributivă și un mod diferit de a gândi și de a procesa informațiile. Potrivit celui care a inventat sintagma *nativ digital*, Marc Prensky, expunerea timpurie la mediul digital poate provoca modificări ale structurii cerebrale. Firesc, apare întrebarea cum reacționează profesorii care se lovesc de acest model diferit de învățare al elevilor?

Spre deosebire de elevul *nativ digital*, profesorul trebuie să depună un efort de adaptare la acest nou mod de a înțelege, procesa și acumula informația, deoarece el este doar un *imigrant digital*. A rămâne ancorat în metodele tradiționale de predare este ca și cum, aflându-te într-o mașină automată, ai căuta să folosești schimbătorul de viteze. De aceea, trecerea profesorului la alfabetizarea tehnologică, informațională și digitală nu poate fi privită ca un moft avangardist, ci trebuie privită ca o necesitate. Utilizarea tehnologiei moderne, a platformelor și softurilor educaționale promovează un alt tipar de învățare și interacțiune didactică, de natură să schimbe comunicarea online într-o comunicare educațională. Elevii ajung să folosească internetul nu doar pentru a identifica rapid informații, ci și pentru a comunica eficient cu mentorii lor. Rolul profesorului se schimbă și el în acest context; ca urmare a autonomiei obținute de către elev în învățare, profesorul devine mai mult un mentor, un facilitator al experienței de învățare. Nemaifiind asociat spațiului instituționalizat al școlii, profesorul devine omniprezent în procesul de instruire a elevului.

Așadar, pentru o educație de calitate în era digitală apare necesitatea ca profesorul să pună accent pe dezvoltarea unor abilități și competențe legate de prelucrarea și evaluarea informației digitale și să-l instruiască pe elev în vederea respectării regulilor de etică și comportament în mediul virtual, dar și a eliminării riscurilor asociate navigării pe internet.

Bibliografie:

- Bullen, Mark; Morgan Tannis, 2016, *Digital learners, not digital natives*, în *La Cuestión Universitaria*, Nr. 7;
- Prensky, Marc, 2001, article "Digital Natives, Digital Immigrants",
- Calvert, S. L.; Jordan, A. B.; Cocking, R. R., 2002, *Children in the digital age: Influences of electronic media on development*, Praeger Publishers/Greenwood Publishing Group;
- Canadian Council on Learning. 2011, May. State of e-Learning in Canada. Retras de la <http://www.ccl-cca.ca/CCL/Reports/StateELearning.html>;
- Brown, T. H., 2003, *The Role of M-learning in the Future of E-learning in Africa?*, în *Proceedings of the 21st ICDE World Conference*, Hong Kong;
- Brut, M., 2006, *Instrumente pentru e-learning: ghidul informatic al profesorului modern*, Editura Polirom, Iași;

Contabilitatea acreditivelor și avansurilor de trezorerie

Rezumat: Prin acest articol ne propunem să explicăm cât mai clar ce este un acreditiv și rolul său din punct de vedere contabil. De regulă, acreditivul este folosit ca o modalitate de garantare a plății pentru protecția vânzătorului dintr-un contract: în cazul în care cumpărătorul nu plătește vânzătorului, banca emitentă a acreditivului va plăti vânzătorului, dacă acesta a îndeplinit toate cerințele din contract, și va recupera banii de la cumpărător. Acest lucru oferă siguranță mai ales atunci când cumpărătorul și vânzătorul se află în țări diferite.

Cuvinte cheie: acreditiv, trezorerie, contabilitate, gestiune;

Acreditivul este o forma de decontare care a luat o amploare destul de mare în cadrul relațiilor de decontare interne, știut fiind faptul ca este utilizata cu prioritate în relațiile internaționale. Acreditivul reprezintă disponibilitățile banesti ale unei entități, virate într-un cont distinct, la dispoziția unui furnizor în vederea achitării obligației față de acesta, pe măsura livrării bunurilor, executării lucrărilor și prestării serviciilor, după caz, reprezentând o garantare a plății obligațiilor.

Contul de acreditive se deschide de beneficiar la momentul prevăzut în contract (legat de prestarea, livrarea, executarea de servicii) prin virarea mijloacelor banesti din contul de disponibil sau din cel de finanțare bugetară. Din momentul deschiderii contului de acreditive, instituția nu mai poate efectua plăți sau încasări către o altă persoană juridică sau fizică decât către persoana juridică pentru care a fost deschis contul. Din momentul efectuării recepției bunurilor sau lucrărilor pentru care a fost încheiat contractul de acreditiv, după un număr de zile, de asemenea, stabilit în contracte.

Contabilitatea operațiunilor de încasări și plăți din venituri proprii

Instituțiile publice pot desfășura și activități finanțate integral sau parțial din venituri proprii. Asemenea activități se întâlnesc la instituțiile de spectacole, muzee, cantinele de elevi și studenți, instituțiile de cercetări, etc.

Sumele încasate din veniturile proprii se înregistrează în conturile din grupa 56 "Disponibil al instituțiilor publice și activităților finanțate integral sau parțial din venituri proprii".

Evidența analitică a încasărilor și plăților se ține pe articole și aliniată în cadrul fiecărui capitol și subcapitol.

Contabilitatea ajustarilor pentru pierderea de valoare a conturilor de trezorerie

Inregistrarea constituirii ajustarilor pentru deprecierea obligatiunilor emise si rascumparate reprezinta o cheltuiala financiara, iar anularea sau diminuarea ajustarilor, deja constituite, reprezinta un venit financiar.

Evidenta ajustarilor pentru deprecierea obligatiunilor emise si rascumparate se realizeaza cu ajutorul contului 595 „Ajustari pentru pierderea de valoare a obligatiunilor emise si rascumparate”.

Bibliografie: *ORDINUL Nr. 1802 din 29 decembrie 2014 - Partea I pentru aprobarea Reglementărilor contabile privind situațiile financiare anuale individuale și situațiile financiare anuale consolidate (PDF)*

Gelu-Gheorghe Clitnovici
e-mail: gelucl@yahoo.com
Liceul Tehnologic „Vasile Cocea” Moldovița

Educația: de la războiul rece la educația contemporană

Rezumat: *Acest articol urmărește să scoată în evidență evoluția și continuitatea educației din ultimii zeci de ani, arătând totodată că trecerea la învățământul online nu este decât o urmare firească a procesului de modernizare și dezvoltare continuă a omenirii sub aspect tehnic și științific.*

Cuvinte cheie: *educație, online, războiul rece, elevi, profesori;*

Dacă secolul al XX-lea a fost deopotrivă unul al violenței, al disputelor, al războiului rece, dar și al progresului economic și social, progres de care nu a profitat însă toată lumea, în prezent omenirea se confruntă cu o problemă inimaginabilă, capabilă să conducă la paralizarea întregii vieți economico-sociale, la prăbușirea societăților, indiferent de nivelul de dezvoltare atins, dar, mai ales, la încălcarea drepturilor și libertăților civice și sociale. Unul dintre drepturile care riscă să fie încălcat este dreptul la educație, garantat de statul român prin Art. 32 din Constituția României.

Progresul economic și social înregistrat în ultimii ani a adus cu sine sentimentul deziluziei, susținut de creșterea șomajului și de numărul tot mai mare al persoanelor marginalizate în țările bogate, ca și de o dezvoltare inegală a diferitelor țări. Omenirea este din ce în ce mai conștientă că mediul înconjurător se află în pericol, dar nu s-au alocat sumele necesare pentru a rezolva această problemă, deși s-au organizat reuniuni internaționale, cum ar fi Conferința Națiunilor Unite cu privire la mediul înconjurător și dezvoltare (UNCED) care a avut loc în 1992 la Rio de Janeiro, în cadrul căreia s-au lansat avertismente serioase privind calamitățile naturale și accidentele industriale majore.

Cei care credeau că sfârșitul războiului rece va oferi posibilitatea unei lumi mai bune și mai pașnice își văd iluziile spulberate. Afirmția că istoria este tragică nu poate constitui o consolare sau o scuză. Tensiunile mocnesc, iar apoi izbucnesc între națiuni și grupuri etnice sau ca rezultat al unor acumulări de nedreptăți sociale și economice. Aflată în fața unei amenințări fără precedent, aceea a noului coronavirus, omenirea trebuie să-și unească forțele și eforturile pentru combaterea efectelor lui.

Sarcina deosebit de dificilă a societății contemporane este aceea de a depăși restricțiile impuse de virusul perfid ce a cuprins întreaga omenire și de a avea curajul să gândească modalități de a-i diminua efectele dezastruoase. Bineînțeles că revine și educației obligația de a se adapta noilor condiții. Predarea online nu trebuie să fie doar o sintagmă lipsită de valoare. Cadrele didactice au găsit totdeauna modalități de a-și adapta discursul pentru a atinge coarda sensibilă a celor pe care îi educă. Astăzi trebuie să răspundă la o provocare incredibilă: prin cuvânt să formeze de la distanță personalități, atitudini, viziuni și concepții adecvate unei lumi în continuă schimbare. Se dovedește încă o dată că puterea cuvântului care zidește este impresionantă. Acesta este instrumentul, materialul care i-a mai rămas profesorului în

realizarea grelei misiuni cu care se confruntă. Și mai are ceva: instrumentele online, alături de inteligența cu care să le folosească astfel încât scopul educației să fie atins.

Educația este un proces neîntrerupt care duce la acumularea de cunoștințe, dar și la formarea unor atitudini ce pot contribui în mod esențial la dezvoltarea individului și la îmbunătățirea relațiilor dintre oameni, grupuri sau națiuni. O lume mai bună nu se poate realiza în afara educației. O lume mai bună va fi aceea în care oamenii vor învăța să respecte drepturile cetățeanului, o lume a respectului reciproc, în care cuceririle cunoașterii vor încuraja dezvoltarea umană mai curând decât adâncirea diferențelor dintre oameni sau state. O lume mai bună va fi aceea în care decidenții vor stabili prioritatea educației și nu o vor sacrifica pentru alte domenii. Ca urmare, statele care vor investi în educație și vor reuși să se adapteze noilor condiții vor avea curajul de a privi spre viitor cu speranță și încredere în progres.

Învățământul poate avea o contribuție covârșitoare, de aceea politicile educaționale trebuie să identifice modalitățile care pot concura la promovarea măsurilor de combatere a efectelor coronavirusului, la crearea unei lumi mai bune și educate, contribuind la dezvoltarea umană, la înțelegerea reciprocă dintre popoare și la reluarea practicilor democratice. Este un adevăr recunoscut că principalele cauze ale răspândirii bolilor le reprezintă lipsa de igienă și de educație, sărăcia, lipsa apei potabile și creșterea aglomerărilor urbane. Dacă până acum regulile de igienă au fost ignorate, de acum încolo trebuie să se înțeleagă necesitatea respectării lor. Depinde de noi toți să aplicăm regulile și să le respectăm, astfel încât în era digitală să nu se mai moară din cauza unor boli specifice lumii din trecut.

Aceste considerente se constituie în tot atâtea argumente pentru susținerea adoptării celor mai potrivite atitudini în vederea protejării vieții și pentru desfășurarea învățământului online. Mulți profesori sunt reticenți în a accepta să predea online din mai multe motive, principalele fiind lipsa de cunoștințe în domeniu și părerea conform căreia această activitate încurajează astfel înlocuirea cadrelor didactice de cei care pot face acest lucru pentru toți elevii dintr-o țară (vezi lecțiile televizate). Un motiv invocat este și lipsa de instrumente IT (laptop, computer, tabletă etc.), dar el nu este decât o explicație pentru comoditatea lor, deoarece fiecare cadru didactic dispune de un telefon prin intermediul căruia poate transmite lecția online elevilor săi de acasă, dacă școala funcționează în sistem hibrid. Educația trebuie să meargă mai departe!

Bibliografie:

1. Delors, Jacques, Comoara lăuntrică (Raportul către UNESCO al Comisiei Internaționale pentru Educație în secolul XXI), Ed. Polirom, Iași, 2000.
2. <https://revistacariere.ro/inspiratie/responsabilitate-sociala/este-covid-19-cea-mai-grava-amenintare-la-adresa-omenirii/>, accesat în data de 15.07.2019

Studierea istoriei în perioada regimului comunist

Rezumat: *Prin acest articol încercăm să oferim o perspectivă asupra felului în care era predată istoria pe timpul regimului Comunist, arătând care au fost temele principale abordate în manualele de istorie a vremii, informațiile pe care se pune accent și nu în ultimul rând perspectiva didactico-pedagogică întâlnită în predarea disciplinei istorie în acele vremuri.*

Cuvinte Cheie: *istorie, comunism, școală, elevi, profesori;*

În perioada regimului comunist, istoriografia a avut de suferit, foștii ei reprezentanți devenind martiri și fiind înlocuiți de oameni ai partidului lipsiți de cultură. Experimentul comunist a fost un eșec pentru români atât în domeniul politic, cât și cultural.

Manualele școlare, cele de Istorie și de științe socio-umane, în general, slabe intelectual, erau cele care aplicau cel mai bine politica de îndoctrinare comunistă, de la cele mai fragede vârste ale elevului.

Acestea au reprezentat un instrument de propagandă prin care au fost falsificate faptele și evenimentele. Partidul comunist și „cel mai iubit fiu al poporului”, Nicolae Ceaușescu, erau cele mai importante subiecte, în timp ce perioada monarhiei era omisă aproape în întregime. Ele au fost bazate pe minciună, întrucât se aplicau directivele dictate de URSS, prin care se demonta faptul că poporul român are rădăcini latine, fiind înlocuită cu ideea originii slave.

Personalitatea lui Nicolae Ceaușescu a căpătat alte dimensiuni, ieșind din realitate și intrând în mitologia acelor ani comuniști. Obscure sa localitate natală, Scornicești, a ieșit la rampă devenind loc de pelerinaj și deopotrivă de legendă. Nelipsit era chipul lui Ceaușescu din manualele școlare, din revista Magazin Istoric.

Propaganda de partid era nelipsită din manualele de istorie. De exemplu, este extrem de bine ilustrată într-un manual pentru elevii de liceu din clasa a X-a tipărit la Editura Didactică și Pedagogică din București în anul 1980. Întreaga dezvoltare a României este strict legată de partidul-stat, nu lipsesc citatele din plenary și congrese, dar nici fotografiile cu clasa muncitoare adunată la manifestări de proporții sau surprinsă în fabricile și uzinele patriei. Se studia „dictatura regală”, „desfășurarea operei de consolidare a socialismului în România”, „înflorirea culturii socialiste în România”. Manualul este plin de fotografii cu Ceaușescu în diferite ipostaze, cu fabricile și uzinele comuniste, cu vestitete mitinguri și cu congresele PCR.

Un alt exemplu, tot în manualul de istorie de clasa a X-a, este cel în care exista o poză cu un bust al lui Ceaușescu, care în jurul său îi avea pe Decebal, Mircea cel Bătrân, Mihai Viteazul, Al. I. Cuza, Nicolae Bălcescu și Mihail Kogălniceanu. Acesta se intitula «Bărbați între bărbați».

Înainte oricărei ore de istorie, profesorul trebuia să citească din „celebrele” broșuri semnate de Nicolae Ceaușescu. O compunere de clasa a VI-a era citită de profesori la liceu. Dacă era prezentată o descoperire din Epoca Bronzului, profesorul trebuia să spună: «Sub îndrumarea și atenta supraveghere personală a tovarășului Nicolae Ceaușescu, s-a descoperit o statuie de bronz, care acum figurează în muzeu».

Semnificația zilei de 23 august 1944 a fost falsificată în manualele de istorie. Se arată că participarea României la războiul antihitlerist, răstunarea dictaturii lui Ion Antonescu și întoarcerea

armelor împotriva puterilor Axei au fost meritul aproape exclusiv al Partidului Comunist, rolul Regelui Mihai și al partidelor istorice fiind minimalizat. În realitate, Partidul Comunist era o mișcare ce activa în ilegalitate, cu un număr redus de membri. În manualul de Istorie se arată că „Mai presus de toate, victoria din August 1944 a deschis o eră nouă în Istoria României, în care masele largi populare, conduse de Partidul Comunist, au trecut la înfăptuirea unor adânci transformări revoluționare, punând capăt regimului de exploatare și asuprire, cucerind o reală independență națională și asigurând un curs progresist dezvoltării întregii noastre societăți”.

Un capitol exclus din manualele de istorie era și cel referitor la alegerile din 1946, când comuniștii au câștigat alegerile falșificând – inversând, de fapt – rezultatul scrutinului.

Înlăturarea Monarhiei, la 30 decembrie 1947, era considerată o victorie a comunismului, la fel și colectivizarea. Nu se vorbea deloc despre „obsedantul deceniu” 1950 – 1960 și nici despre deportări, închisorile comuniste și nedreptățile făcute intelectualității și țăranilor români.

Regii și reginele României au fost înfățișați publicului școlar din România sub formă de capi ai tagmei exploataților burghezo-moșieri, de trădători ai aspirațiilor naționale ale poporului român, fiind în același timp minimalizați în raport cu momentele cele mai importante ale istoriei românești, desfășurate la sfârșitul secolului XIX și începutul secolului XX”, scrie istoricul Cornel Jurju. De exemplu, reginele României aproape că nu existau în aceste manuale, în ciuda rolului și contribuției semnificative ale acestora, în special al Reginei Maria. Către sfârșitul anilor '60, mai scrie acesta, agresivitatea exprimărilor cu privire la monarhie s-a estompat, însă au rămas aceleași stereotipuri în manualele de istorie, în ceea ce privea regalitatea: exploatarea și trădarea.

În manualul de istorie, mișcarea lui Tudor Vladimirescu este prezentată ca fiind o revoluție. Lecția începe așa: „Suferințele nu mai puteau fi îndurate. Ele nu mai puteau fi îndepărtate decât prin ridicarea la luptă a poporului, adică prin revoluție. Prin revoluție poporul caută să doboare din temelie vechile rânduieli și să le înlocuiască prin altele noi, mai bune”.

Și revoluția de la 1848 este prezentată ca o luptă între popor și boierime. Nu se menționează nimic despre faptul că majoritatea fruntașilor revoluției au fost tineri, fii de boieri. Ei erau școliți în Occident și încercau, odată întorși acasă, să introducă aici mentalitățile pe care le deprinseseră în centrele universitare vest-europene.

În manualul unic de Istoria României, clasa a XII-a, de exemplu, elevii luau cunoștință de organizarea Republicii Populare Române – „organele supreme”, respectiv, cele locale ale puterii de stat: „Marea Adunare Națională și Consiliile populare”. De asemenea era prezentată organigrama Consiliului de Stat și cea a Consiliului de miniștri (guvernul). După 1980, în aceste manuale, este introdus și cultul personalității prin Președintele Consiliului de Stat, în persoana „tovarășului Nicolae Ceaușescu”.

În altă ordine de idei, sunt prezentate realizările economice ale R.P.R., „gradul înalt de industrializare a țării”, „folosirea rațională a resurselor de muncă”, „ridicarea tuturor regiunilor țării”, „lichidarea decalajului față de țările economicește dezvoltate”, „participarea țării noastre în mod tot mai activ la schimbul internațional de valori”, „transformarea socialistă a agriculturii în țara noastră”.

Politica externă a Republicii Socialiste România, pornind de la „realității lumii contemporane”, este redată în termeni generoși: „România este astăzi (1978) o țară binecunoscută și apreciată pentru eforturile sale constructive în direcția îmbunătățirii climatului internațional”. Sunt de asemenea precizate țările pe care „mesagerul cel mai autorizat și fiul cel mai iubit al poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu” le-a vizitat, precum și vizitele unora dintre reprezentanții acestor țări în România.

Nu este uitată nici „dezvoltarea culturii românești după eliberarea țării de sub dominația fascistă”. „Revoluția în cultură”, învățământul, știința, literatura și artele sunt domenii cărora istoriografia comunistă și autorii de manuale le acordă cu subiectivitate atenția cuvenită.

Puternic ideologizate și ideologizante manualele de Istoria României erau puse în slujba partidului. Dimensiunea regimului comunist român în lecțiile de istorie coincide cu viziunea autorilor manualelor de istorie din acea perioadă. Din nefericire, subiectivitatea istorică și-a făcut loc prea mult

ISSN 2457-8428

ISSN-L 2457-8428

REVISTA EDUCATIA AZI

Numar special august 2019

În textul acestor manuale, iar realitatea obiectivă a fost contorsionată după bunul plac al unor istorici-
autori la inițiativa regimului comunist român.

Bibliografie:

<https://www.rfi.ro/politica-110638-pagina-de-istorie-mistificare-istorie-recente-manuale-scolare;>

<https://www.historia.ro/sectiune/general/articol/cele-mai-mari-minciuni-din-manualele-de-istorie-comuniste-ce-am-invatat-gresit-despre-ceausescu-burebista-stefan-cel-mare-si-casa-regala>

https://adevarul.ro/cultura/istorie/cele-mai-mari-minciuni-manualele-istorie-comuniste-invatat-gresit-despre-ceausescu-burebista-Stefan-mare-casa-regala-1_534664800d133766a8a87426/index.html

[https://1859.eu/text-si-naratiune-in-manualele-de-istorie-de-dinainte-de-1989/;](https://1859.eu/text-si-naratiune-in-manualele-de-istorie-de-dinainte-de-1989/)

Gelu-Gheorghe Clitnovici
e-mail: gelucl@yahoo.com
Liceul Tehnologic „Vasile Cocea” Moldovița

Educația românească în societatea cunoașterii

Rezumat: *Astăzi, problema educației este abordată în strânsă legătură cu problematica lumii contemporane, lume ce se caracterizează prin multiple transformări, prin schimbări în toate domeniile, determinate de progresele în domeniul științei și tehnicii, proliferarea informației, evoluția trebuințelor spirituale și materiale ale oamenilor. Dar, totuși, să nu uităm că omenirea se mai caracterizează prin cerințe și aspirații specifice. Actualmente, educația este o problemă prioritară. Toți cei care văd limpede evoluția ființei umane, a ființei raționale, a omului modern, a umanității, în ansamblul, ei plasează în centru educația.*

Cuvinte cheie: *educație, societatea cunoașterii, școală, perspective;*

Educația pentru societatea cunoașterii reprezintă forma actuală a educației intelectuale, răspunsul educației la provocările societății cunoașterii. O societate în care cunoașterea are rolul determinant, dar nu este cunoaștere în sine ci pentru sine și pentru societate, în care cunoașterea este orientată valoric, este societatea cunoașterii. Orientarea valorică a cunoașterii se referă la selecția valorilor economice, politice, științifice, tehnice, culturale, după criterii stabilite de comunitățile respective, potrivit intereselor comune, cu scopul propășirii societății în ansamblul ei. Astăzi, mai mult ca oricând, școala trebuie să devină o instituție formativă, în care primordiale sunt nevoile copilului și nu structuri rigide, la care acesta ar trebui să se adapteze. Școlii, ca principal agent educativ, îi revine rolul de a înarma tinerii cu simț critic, cu capacitatea de a înțelege și răspunde adecvat diverselor provocări din partea societății, de a deveni tot mai mult agenți ai propriei formări, care să-și organizeze, să-și structureze singuri cunoașterea, să descopere singuri, având formată judecata și responsabilitatea viitoare.

Societatea cunoașterii reprezintă mult mai mult, deoarece asigură o diseminare fără precedent a cunoașterii către toți cetățenii prin mijloace noi, folosind cu prioritate Internetul, cartea electronică și metodele de învățare prin procedee electronice (e-learning), urmărește extinderea și aprofundarea cunoașterii științifice și a adevărului despre existență, este singurul mod prin care se va sigura o societate sustenabilă din punct de vedere ecologic și va fi o nouă etapă în cultură. Societatea cunoașterii asigură bazele unei viitoare societăți a conștiinței, a adevărului, moralității, creativității și spiritului. În cadrul societății cunoașterii au loc interacțiuni între diferite teorii științifice și teorii ale cunoașterii. Din punct de vedere al cercetării științifice, are loc înlocuirea cercetării cantitative cu cercetarea calitativă, un demers de explorare și înțelegere a unei problematice sociale sau umane, în vederea construirii unei imagini complexe și holiste.

La nivelul curriculum-ului, noile abordări încearcă să rezolve armonizarea diferitelor tipuri de educație (formală, nonformală, cognitivă, intelectuală, noile educații, alternativele educaționale), scindarea și separarea disciplinelor (monodisciplinaritatea, pluridisciplinaritatea, interdisciplinaritatea și transdisciplinaritatea), sinergia câmpurilor disciplinare.

Trecerea de la cunoașterea ca un ansamblu de cunoștințe, informații, date, la cunoaștere ca un ansamblu de competențe - „a ști să faci/ să acționezi” - determină o mutare de accent în educație, de la expunerea „ex-cathedra” la învățarea prin experiență/ prin practică, de la transmiterea și memorarea de informații, la formarea de abilități, capacități, competențe. Accesul la cunoaștere este un aspect esențial al unei societăți a cunoașterii. Cadrele didactice și formatorii sunt actori-cheie în orice strategie care are în vedere stimularea și dezvoltarea unei societăți și economii. Având în vedere rolul cadrelor didactice în societatea cunoașterii, se impune sprijinirea corespunzătoare a cadrelor didactice și formatorilor,

REVISTA EDUCATIA AZI

definirea competentelor, incluzând aici competente metodologice, competențe de comunicare și relaționare, competențe de evaluare a elevilor, competențe psiho-sociale, competențe tehnice și tehnologice precum și competențe de management al carierei. Apare nevoia formării unor indivizi capabili, în primul rând, să analizeze situațiile concrete, noi, și să răspundă adecvat utilizând capacități de gândire logică, de rezolvare de probleme, de gândire critică, de gândire divergentă etc. Trebuie formate deprinderi de învățare continuă, capacități de adaptare la noile situații. Rolul profesorului este de a crea situații de învățare în cadrul cărora elevul își conștientizează demersurile de învățare, rezultatele, neajunsurile și își perfecționează continuu activitățile de învățare; aceste abilități se educă, se învață, se exersează încă din primii ani de școală.

Învățământul modern este centrat pe capacități și competențe; nu trebuie să abuzăm de memorie, dar trebuie să cerem o memorizare de tip logic. Scopul educației este dezvoltarea fiecărui individ pentru a-și putea valorifica potențialul propriu.

Școala trebuie să formeze competențe, nu doar să transmită informații. Așa cum nu poți stabili un traseu până nu definești clar punctul unde trebuie să ajungi, tot la fel nu poți stabili un curriculum, fără să stabilești clar competențele care trebuie formate și dezvoltate: competențe de comunicare în limba maternă și în una sau două limbi de circulație internațională; competențe fundamentale de matematică, științe și tehnologie; competențe digitale (de utilizare a tehnologiei informației pentru cunoaștere și rezolvarea de probleme); competențe axiologice sau de valorizare (necesare pentru participarea activă și responsabilă la viața socială); competențe pentru managementul vieții personale și al evoluției în carieră; competențe antreprenoriale; competențe de expresie culturală; competențe de a învăța pe tot parcursul vieții.

Curriculumul va fi derivat din aceste competențe, manualele vor fi evaluate în funcție de capacitatea lor de a promova aceste competențe, profesorii vor preda în funcție de măsura în care le dezvoltă, iar elevii în funcție de măsura în care au dobândit competențele menționate la niveluri specifice pentru fiecare ciclu de studiu.

Primul lucru care trebuie făcut într-o societate unde ritmul rapid al schimbărilor ne presează din toate direcțiile, este acela de a-i reda educației locul central

Bibliografie:

Cucoș, C. Pedagogie, ediția a II-a, rev și adăug. Iași, Editura Polirom, 2006.

Dogaru-Ulieru, V., Drăghicescu, L., Educație și dezvoltare profesională, Fundația-Editura Scrisul Românesc, 2011.

VIORICA CONEA
e-mail: coneavio@yahoo.com
Grăd. P.P. „Academia Ștrumfilor”
Bistrița, Jud. Bistrița -N

MARIA BREȘFELEAN
e-mail: mabresfelean@gmail.com
Grăd. P.P. „Academia Ștrumfilor”
Bistrița, Jud. Bistrița -N

JOCUL – DOMINANTĂ A COPILĂRIEI

Rezumat: Copilul este stăpânul universului și puterile lui sunt nebănuite; visele lui se înalță la cer și nu este nimic pe acest pământ care să-l oprească din visare. Jucăriile lui sunt „oamenii buni” și „oamenii răi” cu aceștia își împarte clipele atunci când noi, adulții suntem prea prinși de griji pentru a-i răspunde întrebărilor.

La întrebările „De ce se joacă copilul?” sau „Ce rol îndeplinește jocul în viața copilului?”, literatura de specialitate oferă numeroase definiții despre joc, definiții care provin fie din sfera psihologiei, fie din sfera sociologiei sau a pedagogiei.

Jocul ocupă un loc important în viața de zi cu zi a copilului, deoarece jucându-se, copilul, își satisface nevoia de activitate, de a acționa cu obiectele reale sau imaginare, de a se transpune în diferite roluri și situații care îl apropie de realitatea înconjurătoare.

Cuvinte cheie: joc, copilărie, vârsta preșcolară, exprimare, comunicare, impresii, emoții, dorințe,

“Copilul imaginează, rejoacă o lume reală în scopul de a cunoaște mai bine, de a-și lărgi orizontul de cunoaștere, de a-și forma anumite deprinderi.” (Ioan Cerghit)

Copilăria este vârsta minunată din întreaga viață tumultuoasă pe care omul este nevoit să o ducă pe acest pământ. Acum, copilul este stăpânul universului și puterile lui sunt nebănuite; visele lui se înalță la cer și nu este nimic pe acest pământ care să-l oprească din visare. Jucăriile lui sunt „oamenii buni” și „oamenii răi” cu aceștia își împarte clipele atunci când noi, adulții suntem prea prinși de griji pentru a-i răspunde întrebărilor.

Copilul se joacă și prin joc el se transpune în lumea minunată a basmelor, dansează alături de Ilene Cosânzene sau se luptă cu balauri feroși.

Doar prin joc, copilul se simte util, are posibilitatea să imite adultul prin forțele proprii, să-și descătușeze energia specifică vârstei.

La întrebările „De ce se joacă copilul?” sau „Ce rol îndeplinește jocul în viața copilului?”, literatura de specialitate oferă numeroase definiții despre joc, definiții care provin fie din sfera psihologiei, fie din sfera sociologiei sau a pedagogiei.

Cu toată această multitudine de definiții, există unele note caracteristice și în general valabile, cum ar fi:

- Jocul este o activitate specific umană;
- Jocul reprezintă o activitate psihosocială cu finalitate recreativă;
- Jocul îl poartă pe copil în universul lumii imaginare;
- Jocul este una dintre variatele activități ale oamenilor care le determină pe celelalte (munca, învățătura, creația) și este determinată de ele;
- Jocul este o activitate conștientă.

Fiecare categorie de joc are un suport psihologic.

Jocul ocupă un loc important în viața de zi cu zi a copilului, deoarece jucându-se, copilul, își satisface nevoia de activitate, de a acționa cu obiectele reale sau imaginare de a se transpune în diferite roluri și situații care îl apropie de realitatea înconjurătoare. Introducerea jocului în activitățile liber alese, în cele pe domenii experiențiale, în cele recreativ-distractive se fundamentează pe elemente ce țin de dezvoltarea personalității copilului din perspectiva psihologică. Prin diferitele forme de joc, dezvoltăm procesele senzoriale ale copiilor (jocurile senzoriale și cele de imitație); se dezvoltă și gândirea copilului cu operațiile ei (analiza, sinteza, generalizarea, abstractizarea, comparația), memoria care este bazată pe înțelegere, motivația extrinsecă prin intermediul recompenselor, imaginația creatoare și reproductivă, afectivitatea-emoțiile curente, chiar unele sentimente cum ar fi cele de dragoste, ura față de personajele negative și unele pasiuni. Jocurile logice au la bază elemente psihologice: rolul copilului nu se reduce la o simplă contemplare de situații el imaginându-și singur diferitele variante de rezolvare a problemelor.

Jocul este una dintre activitățile prin care copilul învață să cunoască lumea reală. Pe acest temei psihologul H. Wallon consideră jocul ca pe o activitate de pre-învățare. Acționând asupra obiectelor din jur, copilul cunoaște treptat ambianța, își satisface nevoia de mișcare și înțelegere, dobândește încrederea în puterile proprii.

Fr. Schiller, susține că jocul este o activitate estetică: surplusul de energie, liberă de cerințele exterioare, constituie doar o condiție a desfătării artistice pe care o creează jocul.

Herbert Spencer a preluat ideea arătând consecințele eliberării de sub tirania imperativelor biologice fundamentale: „jocul este exersarea artificială a energiilor care, în absența exersării lor naturale, devin într-o asemenea măsură libere, încât își găsesc deosebitul sub forma unor acțiuni simulate în locul unora reale” – Principes de psychologie

Karl Gross precizează că jocul este anticipare și pregătire în vederea depășirii dificultăților pe care le ridică viața. Copilăria ne este dată pentru a face exerciții de adaptare la problematica vieții. Deși corect în ceea ce afirmă Gross greșește absolutizând această explicație. Astfel, el ajunge să identifice jocul copiilor cu cel al animalelor, biologizând esența socială a jocului.

În opoziție cu această teorie olandezul Frederik Jacobus Johannes Buytendijk susține că nu jocul dezvăluie semnificația copilăriei, ci invers, copilăria explică jocul care este o manifestare a pulsionilor. Ceea ce intră în joc sunt imaginile, posibilitățile, afectul și fantezia fiecăruia.

Jean Chateau, subtil și sugestiv sublinia ca „jocul este o instituție a poporului de copii”. A. Adler apreciază că jocul ar fi o formă de exprimare a „complexului de inferioritate”, o formă prin care copilul ar exprima incapacitatea de a se afirma în viață.

Eduard Claparede, psiholog elvețian, afirmă: „Copilul este o ființă a cărei principală trebuință este jocul ” și „... punctul de vedere biologic prea neglijat de psihologi poate să ne ofere o înțelegere mai profundă a activității mintale”.

Cu această optică, consideră jocul drept un exercițiu pregătitor pentru viață și anume pentru viața de adult. El subliniază că, de fapt, copilul nu se joacă pentru că e tânăr ci e tânăr pentru că simte nevoia să se joace.

E. Claparede considera că tipul de joc este determinat pe de o parte de nevoile copilului, iar pe de altă parte, de gradul dezvoltării sale organice și îl apreciază ca agent de dezvoltare a personalității în devenire.

Faptul că orice activitate aleasă de individ fără constrângere duce la afirmarea ființei dezvoltând personalitatea este neîndoiește pentru E. Claparede, că „la copil, jocul este muncă, este datoria, este idealul vieții” și „Sufletul și inteligența, devin mai mari prin joc. Un copil care nu știe să se joace, nu știe să gândească”.

Jocul este definit de J.Piaget ca „pol al exercițiilor funcționale în cursul dezvoltării individului” celălalt fiind „exercițiul neludic, când subiectul învață să învețe într-un context de adaptare cognitivă și nu numai de joc”.

Completând definiția anterioară jocul este transformarea realului printr-o asimilare la trebuințele eului, în timp ce imitația reprezintă o acomodare la modelele exterioare.

Pentru echilibrul său afectiv și intelectual copilul trebuie să dispună de un sector de activitate a cărei motivație să nu fie adaptarea la real ci, asimilarea realului la eul său fără constrângeri sau sancțiuni.

În teoria despre joc, o importanță aparte despre jocul simbolic, o are J. Piaget.

Obligat să se adapteze lumii sociale a celor mari și unei lumi fizice pe care o înțelege greu și eronat copilul nu reușește să-și satisfacă trebuințele afective ale propriului eu.

Jocul simbolic este cel care reprezintă nu numai asimilarea realului la eu, ca jocul în general, ci asimilarea asigurată printr-un limbaj simbolic construit de eu și modificabil potrivit trebuințelor sale.

Jocul deține un rol atât de mare în viața copilului pentru că satisface dorința lui firească de manifestare și independență. Realitatea care-l înconjură fiind mult prea complexă, el caută s-o cunoască, să se orienteze în mediul înconjurător. Jocul este tocmai una dintre activitățile prin care copilul învață să cunoască lumea reală.

Esența jocului constă tocmai în reflectarea și transformarea pe plan imaginar a realității înconjurătoare. Jocul nu constituie pentru copil o simplă distracție. Jucându-se, copilul cunoaște și descoperă lumea și viața. Cunoașterea lumii prin jocuri este accesibilă și atractivă pentru copii. Din datele acumulate pe calea observațiilor psihologice rezultă că în timpul jocului copilul desfășoară o variată activitate de cunoaștere. Această activitate este prezentă chiar și în primele lui jocuri cu obiectele. Cunoașterea activă a obiectelor folosite în joc exprimă năzuința copilului de a cunoaște mediul înconjurător. Mănuind obiectele în chip diferit, copiii cunosc variatele lor însușiri: formă, mărime, greutate, culoare, duritate etc.

Pe măsură ce copilul înaintază în vârstă și se dezvoltă, conținutul jocurilor se îmbogățesc, se extind, reflectând și relațiile sociale dintre oameni. Jocurile încep să oglindească tot mai mult fenomene complexe ale vieții sociale, aspecte variate din viața persoanelor adulți. La început jocul reflectă relațiile reciproce dintre membrii familiei, iar mai târziu sfera acestor relații se extinde tot mai mult.

În jocurile sale, copilul reflectă viața și activitatea socială a adultului, pentru că el însuși este o ființă cu tendințe sociale. Încă de timpuriu copilul simte nevoia unei comunicări active cu cei din jur, în primul rând cu părinții care îl îngrijesc, îi procură jucării și se joacă cu el. Începând cu vârsta preșcolară, copilul imită în jocurile sale, într-un mod specific, viața și activitatea adulților. Atașamentul copilului față de adulți, admirația lui față de posibilitățile lor îl fac să nutrească dorința vie de a deveni la fel cu ei. Dar cunoștințele, priceperile și deprinderile copilului sunt limitate. Această contradicție între dorințele copilului pe de o parte și posibilitățile lui reale pe de altă parte, este rezolvată pe calea jocului. Jocul este o formă accesibilă de activitate, prin care copilul imită relațiile sociale dintre adulți. Atunci când copiii se joacă „De-a doctorul”, „De-a grădinița”, „De-a gospodinele”, „De-a coaforul”, ei reflectă relațiile sociale dintre adulți, în sensul că „îngrijesc” păpușile ca și când ar fi părinți, „tratează” bolnavii închipuindu-și că ar fi medici, gătesc mâncare ca mamele lor, se aranjează etc.

Jocurile copiilor de vârstă preșcolară sunt o adevărată „oglindă” a societății. Conținutul jocurilor îl constituie și l-a constituit întotdeauna viața socială.

Încă de la vârsta de 3-4 ani, munca adulților constituie un element care pătrunde în conținutul jocurilor: o fetiță dezbracă păpușa și o culcă în pat „ca să se odihnească”, apoi îi spală rochițele, le usucă și le calcă, pentru ca ele să fie „curate” și „îngrijite”. O dată cu vârsta conținutul jocurilor care reflectă relațiile dintre oameni în procesul muncii devine mai bogat și mai variat. În jocurile lor, copiii construiesc case, sădesc pomi, îngrijesc păsările, animalele

etc. În timpul plimbărilor cu adulții, ei observă cum se construiesc noi case, cum se plantează pomi etc.

Atât în familie, în grădinița, cât și în viața de toate zilele, copiii au prilejul să observe că cei mari îi ajută pe cei mici, că sunt politicoși, manifestă solitudine, apără pe cei ce sunt nedreptățiți, condamnă pe cei care mint etc. Toate aceste atitudini și relații social-morale își găsesc o reflectare specifică și în jocurile copiilor. Fetițele „admonestează” păpușile, care nu sunt ascultătoare, laudă pe acelea care „ascultă” pe mama lor etc. Astfel, în jocurile copiilor se reflectă criteriile adulților de apreciere morală. Chiar dacă unii copii intră în conflict: se ceartă, își iau jucăriile, nu aceasta constituie particularitatea caracteristică a relațiilor reciproce care se stabilesc între ei în timpul jocului. De regulă, copiii care în timpul jocului se abat de la cerințele comportării civilizate sunt dezaprobați de către ceilalți.

Jocul este divertisment, recreare și în același timp nevoie vitală de reconstrucție imaginată a realității, prin joc copilul învață, antrenează creativitatea și depune efortul unei activități de muncă.

Vârsta preșcolară este perioada imaginației, fanteziei și jocului. Jocul este considerat activitatea principală prin care copilul cunoaște, învață și își apropie realitatea, o transformă și îi identifică dimensiunile valorice. Jocul copilului face posibilă învățarea.

Jocul prilejuiește o refacere energetică, o relaxare, o odihnă activă evidentă, pe când munca se realizează printr-un important consum de energie care trebuie refăcut. Jocul preșcolarilor este întotdeauna autentic, captivant, o bucurie și o plăcere reală, o angajare între lumea imaginată a energiilor și a încercărilor proprii. Copiii jucându-se, ating performanțe net superioare celor obținute în afara jocului, în condițiile efectuării unor sarcini din obligație. Acțiunile jocului creează pentru copii, situații care trebuie să le realizeze singuri sau în colaborare cu colegii de echipă, cum ar fi respectarea regulilor jocului, disciplina, spontaneitatea, spiritual de echipă. În timpul jocului ei acționează, percep, memorează, descoperă lucruri noi, comunică între ei, își îmbogățesc vocabularul, își dezvoltă limbajul care devine instrument de exprimare și comunicare a impresiilor, emoțiilor, a dorințelor trăite, își dezvoltă trăsăturile morale și de caracter. Astfel jocul copiilor constituie un teren important de descifrare a capacităților psihologice, inclusiv a celor intelectuale și a trăsăturilor de personalitate, a aspectelor mai importante ale sociabilității copilului. Ele pot surprinde prin modul în care se joacă.

După Maria Taiban: „Jocul reprezintă un mijloc de familiarizare a copiilor cu viața înconjurătoare, constituie un mijloc de valorificare, de aplicare creatoare a cunoștințelor dobândite.” Jocul este calea care reproduce viața reală sub forma ei cea mai directă – acțiunea, favorizează mai deplin integrarea copilului în viața cotidiană, asigură înțelegerea anumitor legături interne, a semnificației activității umane, în care copilul se încadrează treptat.

„Jocul – consideră Ursula Șchiopu – stimulează creșterea capacității de a trăi din plin, cu pasiune, fiecare moment, organizând tensiunea proprie acțiunilor cu finalitate, având funcția de o mare și complexă școală a vieții.”

Jocul este principala formă de activitate în copilărie deoarece are un caracter formativ, îl ajută pe copil să-și cunoască mediul înconjurător, îi facilitează socializarea în familie, grădinița și ulterior în societate, îi oferă posibilitate în exprimarea unor sentimente sau trăiri emoționale și nu în final îi oferă o deosebită satisfacție prin relaxare.

BIBLIOGRAFIE

1. Andreescu F., Chircev, E. – Pedagogia preșcolară, Editura Didactică și Pedagogică – București, 1971;
2. Claparede E. – Psihologia copilului și pedagogia experimentală, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1975;

REVISTA EDUCATIA AZI

3. Chateau Jean, Jocul și psihologia copilului de la naștere la adolescență, Editura Didactică și Pedagogică, Bucuresti, 1979;
4. Golu P., Verza E., Zlate M. - Psihologia copilului, Editura Didactică și Pedagogică – Bucuresti, 1996;
5. Șchiopu, Ursula; Verza, Emil – Psihologia vârstelor, Editura Didactică și Pedagogică – București, 1997;
6. Taiban, Maria - Probleme psihologice ale jocurilor și distracțiilor - Editura Didactică și Pedagogică, București 1970.

Educație complementară pentru elevi

Rezumat: *Educația outdoor vine să completeze ceea ce educația formală clădește în sufletul elevului. Aceasta reușește să aducă libertate de mișcare, de opinie și de învățare într-un context mai puțin rigid.*

Cuvinte cheie: *educație outdoor, școală, învățământ, profesori, elevi;*

Educația outdoor este un concept relativ nou în contextul educativ românesc, însă ea începe din ce în ce mai mult să capteze interesul actorilor educaționali din sistemul de învățământ formal. Există numeroase accepțiuni pentru termenul de *educație outdoor*, însă pentru a da o definiție simplă putem spune că această formă de educație se bazează pe învățarea în aer liber. Termenul de *educație outdoor*, poate include educația pentru mediu, activități recreative, programe de dezvoltare personală și socială, drumeții, excursii, tabere școlare etc.

Caracteristicile cheie ale *educației outdoor*:

- oferă posibilitatea contactului direct cu natura – protecția mediului reprezintă un subiect de interes mondial, urbanizarea masivă a produs un efect nociv asupra mediului și prin faptul că oamenii nu conștientizează impactul pe care acțiunile lor non-ecologice îl au asupra mediului
- se dovedește ca o modalitate extrem de benefică pentru schimbarea atitudinilor și comportamentelor față de mediu;
- reprezintă o puternică sursă de experiențe de învățare – un mediu relaxant, liber, fără constrângerile pe care le impune sala de clasă, ce poate oferi elevilor nenumărate provocări, astfel că procesul de educare devine puternic, inspirațional și de natură să schimbe comportamente antisociale, să creeze o relație puternică între oameni bazată pe sprijin reciproc;
- facilitează procesul de învățare al elevilor care întâmpină dificultăți în acest sens – *educația outdoor* oferă un climat diferit de învățare ce permite elevilor care în mod uzual întâmpină dificultăți de învățare și au un nivel scăzut de performanță școlară, să devină mai motivați, cu mult mai capabili;
- contribuie la dezvoltarea personală atât a formatorilor, cât și a educabililor;
- facilitează dezvoltarea spiritului de echipă – conexiunea între elevi, între elevi și profesori ducând la creșterea gradului de participare activă, creșterea cetățeniei active în rândul ambelor categorii;
- oferă nenumărate beneficii fizice, emoționale, mentale ce asigură bunăstarea societății.

Obiectivele generale ale *educației outdoor* sunt:

- dezvoltarea abilităților socio-personale: îmbunătățirea muncii în echipă, îmbunătățirea relațiilor sociale, dezvoltarea competențelor de management (organizare, coordonare, evaluare);
- crearea unui mediu relaxant și motivant în funcție de problema identificată – permite escaladarea unor nivele înalte de imaginație în vederea obținerii rezultatelor propuse.

Aspecte aplicative de realizare a *educației outdoor* De cele mai multe ori educația primită la școală are un aspect teoretic (cognitiv). Profesorii au de urmat o programă încărcată și prea puțin timp la dispoziție ca să o predea unei clase numeroase. Prin *educația outdoor*, copiii învață totul în mod practic, activ, prin experiențe personale la care apoi reflectă pentru a

REVISTA EDUCATIA AZI

extrage învățăturile. Acest mod de învățare, se numește *experiențial* - *Înveți cu creierul, mâinile și inima!*. Majoritatea activităților educative desfășurate în aer liber presupun aplicarea unor metode precum:

- activitati de team building
- jocuri de rol
- dezbateri
- brainstorming
- jocuri de improvizație

Există o serie de programe de *educație outdoor* care pot fi utile în diferite contexte și în funcție de nevoile existente/identificate, existând programe axate pe sănătate și educație fizică, știința mediului, management și psihologie.

De exemplu, un program de *educație outdoor* axat pe educație fizică ar putea avea efect preventiv-educativ-terapeutic, ar putea duce la scăderea numărului de elevi cu obezitate crescută din școală (programul ar putea include exerciții fizice, plimbări în aer liber, discuții libere cu elevii într-un cadru relaxant și motivant). Un program de *educație outdoor* axat pe știința mediului ar avea ca efect informarea elevilor cu privire la problemele de mediu din comunitatea lor, conștientizarea cu privire la impactul pe care acțiunile lor le au asupra mediului (se poate organiza o activitate de ecologizare sau orice alte activități relevante în abordarea problemei identificate - o caracteristică importantă a *educației outdoor* fiind aceea că permite un grad ridicat de creativitate).

Dintre toate formele educației(formală, informală, non-formală), *educația outdoor* se pliază cel mai bine cu cea non-formală, întrucât ca și aceasta, *educația outdoor* se bazează foarte mult pe participarea activă, maximizează procesul de învățare, minimalizând constrângerea specifică școlii, oferă o utilitate practică imediată cunoștințelor învățate, se desfășoară în contexte diferite având un cadru de învățare și un conținut lejer, folosește metode care stimulează implicarea și participarea, are o structură și o planificare flexibilă, procesul învățării este orientat spre participant, se bazează pe experiența participanților. Atât educația non-formală cât și *educația outdoor* pot fi integrate cu succes în educația formală cu scopul de a maximiza efectele procesului de învățare, tendința actuală este aceea de amplificare a celor două forme, mai ales pentru faptul că, încorporate, ele conduc la un sistem educativ mult mai valoros din punct de vedere al calității, produc avantaje pe termen lung, permit acoperirea unei game largi de discipline și, cel mai important, actul educațional se adresează în aceeași măsură și celor care o implementează (profesorilor) și celor care fac obiectul învățării (elevii). Educația formală are meritul de a fi organizată și structurată, încorporând o paletă întregă de informații și cunoștințe de care are nevoie un individ în formarea sa, educația informală vine în sprijinul educației formale și asigură procesul de învățare oricând și oriunde, pe tot parcursul vieții, educația non-formală vine cu acele elemente de natură să satisfacă nevoile unui individ de natură psihică, socială, emoțională prin diferite metode interactive, participative, iar *educația outdoor* „scoate la aer” cele trei forme de educație, le revigorează, le adaugă prospețime și își extinde acțiunea benefică în diferite domenii (dezvoltare durabilă, protecția mediului, dezvoltare personală și profesională).

În concluzie, *educația outdoor* reprezintă suma acțiunilor întreprinse de profesori, instructori, traineri, formatori, într-un mediu natural/sălbatic, folosind metode experiențiale, pentru a produce schimbări la nivelul abilităților fizice, intra- și interpersonale și al comportamentului față de mediu, în rândul participanților. Educația din școală rămâne sărăcită dacă nu este completată de ceea ce se poate adăuga dinafara perimetrului ei. O școală inovativă

va prelua și va integra astfel de situații, le va face aliat, sursă de întărire, de revigorare, de extensie a ariei ei de acțiune.

Bibliografie:

1. Dumitru, G., Bucurei, C., Cărăbuș, C., *Integrarea elevilor cu cerințe educaționale speciale*, Timișoara, Ed. Mirton, 2006;
2. Ionescu, D., Popescu, R., *Activități extrașcolare în ruralul românesc. Dezvoltarea de competențe cheie la copii și tineri*, București, Ed. Universitară, 2011;
3. Ionescu, M. , Radu, I. (coord)-*Didactica Modernă*, Editura Dacia, Cluj Napoca, 2001